

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
kopia: li.fjr@regeringskansliet.se

Begäran om yttrande över remiss av vissa redovisade regeringsuppdrag om säl och skarv, LI2025/02064. Svar senast 2026-03-03

Er beteckning: LI2025/02064

Följande yttrande avser delredovisning "Att
bättre integrera förvaltning av predatorerna säl
och skarv i havsmiljöarbetet"

Naturvårdsverkets ärendenummer: NV-25-002592

Länsstyrelsen i Skåne län (nedan Länsstyrelsen) instämmer i
huvudsak i remissens intention att försöka främja känsliga
fiskbestånd genom att minska predationen från säl och skarv.

Vi vill dock betona att det inte är säl eller skarv som är huvudsaklig
grundorsak till den kraftiga nedgången av fiskbestånden i våra hav.

För lokala fiskbestånd, som nått låga nivåer i kustnära områden, kan
dock säl- och skarvpredation ha en negativ påverkan och motverka
fiskbeståndens återhämtning. I Skåne kan detta gälla till exempel
gädda i lekvikar som Valjeviken och Foteviken, lax, havsöring och sik
i och i närheten av mynningsområden, sill i Öresund, torsk i
grundområden samt ål längs hela kusten.

Därför kan en lokal minskning av säl och skarv främja känsliga
fiskbestånds återhämtning och vara en i nuläget angelägen åtgärd.
Men, om man inte samtidigt genomför åtgärder mot andra faktorer
med negativ inverkan på fiskbestånden, såsom till exempel
övergödning, miljögifter, uppvärmning och ett överuttag av
industrifisket, riskerar minskningar av säl och skarv bli i stort sett
verkningslösa åtgärder på sikt.

Vidare kan det ifrågasättas om underlättande av jakt kommer att leda till snabba begränsningar av säl- och skarvpopulationerna som helhet. Det är tveksamt om jakt på säl och skarv kommer att få ett stort genomslag i Skåne, annat än möjligtvis lokalt. För Sverige i stort, kan det tänkas att säl- och skarvjakt är något som främst kommer att attrahera jägare i kustområden, men att det skulle bli en betydande jakt bland svenska jägare är tveksamt. Med detta som grund är det svårt att se att förslagen leder till de snabba populationsbegränsningar av säl och skarv som förespeglas i remissen.

Synpunkter på enskilda förslag

S. 11, jaktförordningen bilaga 4, punkt 19

Hänsyn till boplatz för havsörn och fiskgjuse bör kvarstå.

3.1.1. & 3.1.2. En regionaliserad förvaltning samt delegering av skyddsjakt av säl.

En ökad regionalisering och en ökad lokal delaktighet, kan vara fördelaktigt för en snabb och effektiv förvaltning. Det kräver dock tydliga riktlinjer för jakt och skyddsjakt, samt ökade resurser till länsstyrelserna, inte minst också för att jakt på säl kan anses kontroversiellt och generera mycket kontakt med allmänhet och media.

Förvaltningen kräver också kunskap om sälpopulationerna (Skåne har tre populationer knubbsäl och en, eventuellt två, populationer gråsäl.), samordning över läns- och nationsgränser samt uppföljning och övervakning av sälpopulationer och fiskbestånd. Detta är kunskap som nu finns hos HaV, varför denna myndighet bör vara delaktig i förvaltningen. Att den kunskap och kompetens som finns hos HaV, istället ska finnas hos alla berörda länsstyrelser, synes vara dyrt och onödigt, likaså att mer än en myndighet på nationell nivå ska ha ansvar för förvaltningen. Det verkar mest effektivt att den myndighet med ansvar att förvalta havsmiljön, dess fiskbestånd och de faktorer som hotar dessa, också bör förvalta sälarna i en ekosystembaserad förvaltning.

En förvaltning i samverkan mellan länsstyrelserna och HaV, synes därför vara en ändamålsenlig lösning.

3.1.3. Jakt på allmänt vatten och ekonomisk zon

Även om ett klagörande av gränser är en välkommen åtgärd, blir det väldigt kostsamt att utreda var gränserna går mellan allmänt vatten och enskilda fastigheter, och rimligheten i att genomföra förslaget kan därför ifrågasättas. För Skånes del är det tveksamt om möjlighet att jaga i ekonomisk zon kommer att ha någon större effekt. Det bör i vilket fall vara krav på avskjutningsrapportering för att möjliggöra utvärdering. Det är vidare oklart om förslaget öppnar för jakt på andra arter än säl på allmänt vatten. Det behöver utredas och tydliggöras.

3.1.4. Hur myndigheter ska förhålla sig till HELCOM

Det finns ett behov av såväl tydliga målnivåer, som vägledande förtydliganden från politiskt håll avseende motstående mål givna i HELCOM, i Havsmiljödirektivet och i den strävan som framförs i remissen. Det är därför nödvändigt att ett förtydligande sker, eftersom olika tolkningar och bedömningar avseende detta, skapar konflikter både internt inom myndigheterna och externt bland olika intresseorganisationer. Det behöver förtydligas hur Sverige ska hantera de olika rekommendationerna och bedömningarna.

3.2.1. Två alternativ till skyddsjakt på skarv

Oavsett vilket alternativ för skyddsjakt som används, är rapportering av avskjutning viktig. Dels som en del i arbetet med att följa skarvens populationsstatus, dels för att kunna utvärdera effekter av skyddsjakten.

Skyddsjakt i fredningsområden för fisk, bör kunna utsträckas till att gälla även i närområden till fredningsområden. Skyddsjakt bör kunna bedrivas även i sötvattensområdena i kustmynnande vattendrag, åtminstone upp till första vandringshinder för havsvandrande fisk, för att skydda utvandrande smolt och uppvandrande vårlekande fisk.

Avseende alternativen för skyddsjakt, är alternativet med tillstånd från Länsstyrelsen att föredra. Det ger en skyddsjakt som är behovsinriktad med största nytta både vad gäller områden och tidsperioder. Formen för tillstånd skulle exempelvis kunna ske genom att Länsstyrelsen anger ett antal skarvar som får skjutas inom geografiskt avgränsade områden där generella tillstånd för skyddsjakt ges. Den enskilde ska inte behöva söka tillstånd för skyddsjakt enligt denna modell.

En skydds jakt på enskilds initiativ, kan riskera att leda till en slentrianmässig avskjutning även där eller när behovet är mindre. Rapportering av genomförd avskjutning riskerar blir sämre (något vi i Skåne erfar vad gäller skydds jakt på enskilds initiativ på kronviltkalvar), vilket försämrar möjligheten att utvärdera skydds jaktens effekter. Det kan också finnas större risker för störning av hotade fågelarters häckning jämfört med tillståndsalternativet där information kan förmedlas tillsammans med tillståndsföreskrifter.

3.2.2. och 3.2.3. Oljering av skarvägg.

Det finns oklarheter med oljering. Skarven har en lång häckningstid med ägg som läggs vid olika tidpunkter, och som ruvas i 1 månad. Det innebär att det i en koloni kan finnas nylagda ägg, såväl som ägg nära kläckning. Här finns därför etiska frågor som behöver klargöras, liksom att det finns en risk för störning av häckande hotade fågelarter i eller invid skarvkolonin. Det bör därför ställas krav på utbildning och kompetens hos utförare. Det behövs också förtydligas vilka (Myndigheter, kommuner, markägare eller andra?) som ska kunna avropa leverantörer av oljering.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Peter Danielsson med vilthandläggare Anders Jarnemo som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Olof Liungman medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.